

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

DWUDZIESTKACZWÓRKA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„Wsiądź w dziesiątkę, dojedź pod Centralny, przesiądź się w dwudziestkęczwórka i dojedź nią do samego końca” – jeśli wysyłamy komuś tekst instrukcji dojechania dokąds i musimy użyć nazwy tramwaju o dwucyfrowym numerze, to tak właśnie powinniśmy zapisać ten numer: jako jednowyrazowy rzeczownik. Wyrazy takie, jak dwudziestkadwójka, dwudziestkaczwórka, dwudziestkapiątka czy dwudziestkaszóstka – oraz oczywiście wszelkie inne rzeczowniki utworzone od liczebników dwuwyrazowych – zapisujemy jako długie, ale pojedyncze wyrazy. Dlaczego? Dlatego że te formacje słowotwórcze traktujemy jako zrosty, a zrosty mają pisownię łączną.

Zgodnie z zasadą [132] 22 SO PWN” „Pisownia zrostów, czyli takich połączeń wyrazowych, których części składowe zatraciły swoją niezależność znaczeniową, jest łączna. Wśród zrostów wyróżniamy:

- takie, w których człon pierwszy się nie odmienia, np. lwipyszczek, lwipyszczka, lwipyszczkiem; maminsynek, maminsynka, maminsynkiem; mysikrólik, mysikrólika, mysikrólikiem (...);
- takie, w których człon pierwszy się odmienia, np. Białystok, Białegostoku, Białymstokiem; dwudziestkapiątka, dwudziestkapiątki, dwudziestkapiątką; (...) woleoczko, wolegoczek, wolimoczkiem;
- oraz takie, w których człon pierwszy występuje w dwóch formach: nieodmiennej i odmiennej, np. rzeczpospolita, rzeczpospolitej, rzeczpospolitą; Wielkanoc, Wielkanocy, Wielkanocą albo: rzeczpospolita, rzeczypospolitej, rzeczpospolitą; Wielkanoc, Wielkiejnocy, Wielkanocą (...).”

Zatem pisząc o tramwaju linii 24, napiszemy poprawnie: dwudziestkaczwórka, o tramwaju linii 26 – dwudziestkaszóstka, a o tramwaju linii 22 – dwudziestkadwójka. Tak samo jak o trzynastce, piętnastce czy siedemnastce.